Załącznik do Uchwały Nr 12/2026
Rady Społecznej
Klinicznego Szpitala
Psychiatrycznego w Rybniku
z dnia 25 maja 2026r.

Raport o sytuacji ekonomiczno – finansowej

KLINICZNEGO SZPITALA PSYCHIATRYCZNEGO SPZOZ W RYBNIKU

UL. GLIWICKA 33, 44-201 RYBNIK

NIP: 642-25-99-502 REGON:000292936 KRS:0000057601

za 2025 rok

Rybnik, maj 2026 r.

Spis treści

1. ANALIZA SYTUACJI EKONOMICZNO – FINANSOWEJ SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ ZA 2025 ROK 3

1.1. Analiza wskaźnikowa samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej 3
1.1.1. Wskaźniki zyskowności 3
1.1.2. Wskaźniki płynności 5
1.1.3. Wskaźniki efektywności 6
1.1.4. Wskaźniki zadłużenia 6

1.2. Ocena wskaźnikowa sytuacji ekonomiczno – finansowej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej 7

1.3. Podsumowanie analizy sytuacji ekonomiczno–finansowej podmiotu leczniczego za 2025 rok - wnioski. 8

2. PROGNOZA SYTUACJI EKONOMICZNO – FINANSOWEJ NA KOLEJNE TRZY LATA OBROTOWE (2026 -2028) WRAZ Z OPISEM PRZYJĘTYCH ZAŁOŻEŃ 9

2.1. Opis przyjętych założeń makroekonomicznych i mikroekonomicznych z uwzględnieniem ich wpływu na projekcję dotyczącą sprawozdań finansowych w latach objętych prognozą 9

2.2. Prognoza rachunku zysków i strat na lata 2026 - 2028 10

2.3. Prognoza bilansu na lata 2026 - 2028 11
2.3.1. Prognoza kształtowania się wielkości zobowiązań wymagalnych w latach 2026 - 2028 12

2.4. Prognoza wartości wskaźników ekonomiczno – finansowych wraz z podsumowaniem wyników prognozy wskaźnikowej projekcji sytuacji ekonomiczno – finansowej na lata 13

2.5. Podsumowanie prognozy 14

3. INFORMACJA O ISTOTNYCH ZDARZENIACH MAJĄCYCH WPŁYW NA SYTUACJĘ EKONOMICZNO – FINANSOWĄ SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ 14

1. ANALIZA SYTUACJI EKONOMICZNO – FINANSOWEJ SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ ZA 2025 ROK

Suma bilansowa w roku 2025 w porównaniu do roku 2024 wzrosła o kwotę 16 581 528,15 zł tj. o 15,01%. Kapitał własny nie finansuje aktywów Szpitala. Straty bilansowe za lata ubiegłe oraz rok 2025 wynoszą łącznie 67 435 999,37 zł i nie znajdują własnych źródeł pokrycia. Straty bilansowe przewyższają fundusz założycielski Szpitala o 52 852562,83 zł, co powoduje że fundusze własne są ujemne, a zobowiązania obce finansują nie tylko majątek Szpitala, ale również ujemną wartość funduszy własnych.

Zgodnie z danymi wynikającymi z bilansu na sytuację Szpitala istotnie wpływają następujące aspekty:

1. Wzrost aktywów trwałych w roku 2025 w porównaniu do roku 2024 o kwotę 14 703 537,97 zł (16,28%). Podobnie jak w roku 2024 tak i w roku 2025 największy przyrost widoczny jest po stronie rzeczowych aktywów trwałych, jest to kwota 14 866 504,54 zł (16,54%). Po stronie wartości niematerialnych i prawnych szpital zanotował spadek wartości o 162 966,57 zł (36,55%).
2. Porównując rok do roku (2025 do 2024) aktywa obrotowe wzrosły się o kwotę 1 877 990,18 zł (9,34%). Zapasy Szpitala wzrosły o 52 790,61 zł (6,69%), należności krótkoterminowe w odniesieniu do roku 2024 wzrosły 2 330 696,00 zł czyli o 18,97%. Zanotowano również spadek w grupie inwestycji krótkoterminowych o kwotę 478 861,96 zł (6,92%) i w grupie krótkoterminowych rozliczeniach międzyokresowych o 26 634,47 zł (22,68%).
3. Po stronie pasywów nastąpiło obniżenie funduszy własnych o kwotę 11 010 417,08 zł (26,31%) co jest rezultatem poniesionej straty. Udział funduszy własnych w finansowaniu majątku Szpitala jest ujemny, przy czym uwagę należy zwrócić na niekorzystny trend wzrostowy ujemnych funduszy własnych i wzrost finansowania majątku zobowiązaniami obcymi.
4. W grupie zobowiązania i rezerwy na zobowiązania Szpital odnotował wzrost w roku 2025 w porównaniu do roku 2024 o kwotę 27 591 945,23 zł (18,12%). Zwiększyły się rezerwy na zobowiązania o wartość 1 243 726,28 zł (7,39%). Rok 2025 jest kolejny rokiem, w którym nastąpił spadek zobowiązań długoterminowych. Zmniejszenie tych zobowiązań o kwotę 2 926 829,28 zł (24,00%) jest następstwem spłat rat kapitałowych pożyczki zaciągniętej w firmie BFF Polska S.A. Analizując rok do roku zobowiązania krótkoterminowe znacząco wzrosły o 16 027 340,21 zł (28,20%). W wyniku wzrostu cen zwiększyły się zobowiązania z tytułu dostaw i usług. Realizacja podwyżek płac wynikających z przepisów prawa, jest następstwem wzrostu zobowiązań z tytułu wynagrodzeń oraz zobowiązań publiczno-prawnych. Analogicznie do roku 2024 otrzymane dotacje i subwencje przez Szpital miały wpływ na wzrost w grupie rozliczeń międzyokresowych o kwotę 13 247 708,02 zł (19,94%).

1.1. Analiza wskaźnikowa samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej

1.1.1. Wskaźniki zyskowności

Wskaźniki zyskowności określają zdolność podmiotu do generowania zysków, a zatem ekonomiczną efektywność działalności. Dodatnie wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody podmiotu przewyższają koszty.

Wskaźnik zyskowności netto (%) pokazuje jaką część przychodów stanowi odnotowany zysk lub strata. W ten sposób jest określona efektywność gospodarki finansowej w odniesieniu do relacji przychody ogółem – koszty ogółem podmiotu.

Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%) określa ekonomiczną efektywność działania podmiotu, z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej.

Wskaźnik zyskowności aktywów (%) informuje o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych w podmiocie aktywów, czyli wyznacza on ogólną zdolność aktywów podmiotu do generowania zysku.

WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI			WARTOŚĆ WSKAŹNIKA	OCENA PODMIOTU
WSKAŹNIK ZYSKOWNOŚCI NETTO (%) (Wynik netto X 100%) / (Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne + przychody finansowe)				
Lp.	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI	OCENA	- 9,10 %	**0**
1	poniżej 0,0%	0		
2	od 0,0% do 2,0%	3		
3	powyżej 2,0% do 4,0%	4		
4	powyżej 4,0%	5		
WSKAŹNIK ZYSKOWNOŚCI DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ (%) (Wynik z działalności operacyjnej X 100%) / (Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne)				
Lp.	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI	OCENA	-7,31 %	**0**
1	poniżej 0,0%	0		
2	od 0,0% do 3,0%	3		
3	powyżej 3,0% do 5,0%	4		
4	powyżej 5,0%	5		
WSKAŹNIK ZYSKOWNOŚCI AKTYWÓW (Wynik netto X 100%) / Średni stan aktywów *gdzie średni stan aktywów to suma aktywów razem na koniec poprzedniego roku obrotowego i aktywów razem na koniec bieżącego roku obrotowego podzielona przez 2*				
Lp.	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI	OCENA	-12,80 %	**0**
1	poniżej 0,0%	0		
2	od 0,0% do 2,0%	3		
3	powyżej 2,0% do 4,0%	4		
4	powyżej 4,0%	5		

Wskaźniki zyskowności Szpitala za rok 2025 niestety pogorszyły się w porównaniu do roku 2024, wykazują one nadal wartości ujemne. Koszty przewyższają przychody co potwierdza fakt braku zyskowności Szpitala, a za rok 2025 poniesiona strata wynosi 14.561.475,10 zł.

Strata finansowa stanowiąca 9,10 % przychodów jednoznacznie sugeruje, iż pozyskiwane przez Szpital przychody za zrealizowane świadczenia zdrowotne nie pokrywają w całości kosztów ich realizacji. Głównym celem Szpitala określonym zarówno w Statucie jak i Regulaminie Organizacyjnym jest udzielanie świadczeń zdrowotnych oraz oferowanie profesjonalnej, wszechstronnej pomocy w zakresie psychiatrii, służącej poprawie jakości życia w chorobie, podejmowanie działań na rzecz kształtowania właściwych postaw środowiska wobec chorych psychicznie i promocja zdrowia psychicznego.
Należy zaznaczyć, że jako podmiot publiczny Szpital nie jest nastawiony na zysk a na realizację swojego głównego celu i w takim przypadku jak nasz Szpital wskazuje się głównie na właściwy stosunek przychodów do kosztów, jak również utrzymanie płynności finansowej.

Strata finansowa ma też ogromny wpływ na wskaźnik zyskowności aktywów i wskaźnik zyskowności netto. Ujemne ich wartości potwierdzają, że zaangażowany majątek nie przynosi

spodziewanych korzyści ekonomicznych, a wzrost kosztów w wyniku finansowym jest większy od dynamiki przychodów.

Deficytowość prowadzonej działalności ma istotny związek z niewystarczającym finasowaniem usług - niedoszacowaniem cen oferowanych przez NFZ w stosunku do kosztów realizacji świadczeń będących pochodną warunków określonych przez przepisy prawa (w kosztach świadczeń gwarantowanych: koszty leczenia, opieki oraz tzw. hotelowe). Wzrost kosztów działalności Szpitala ma swoje podłoże w znacznym poziomie inflacji, nastąpił znaczny cen żywności, mediów oraz usług obcych. Istotny jest również wzrost kosztów wynagrodzeń wynikający m.in. ze wzrostu płacy minimalnej w gospodarce narodowej oraz z ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych.

1.1.2. Wskaźniki płynności

Wskaźniki płynności określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań. W przypadku gdy wskaźniki są zbyt wysokie, może to świadczyć o nieefektywnym gospodarowaniu posiadanymi środkami obrotowymi, takimi jak zapasy, należności lub środki finansowe.

WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI			WARTOŚĆ WSKAŹNIKA	OCENA PODMIOTU
WSKAŹNIK BIEŻĄCEJ PŁYNNOŚCI (Aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)) / (Zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe)				
Lp.	**PRZEDZIAŁY WARTOŚCI**	**OCENA**	0,30	**0**
1	poniżej 0,60	0		
2	od 0,60 do 1,00	4		
3	powyżej 1,00 do 1,50	8		
4	powyżej 1,50 do 3,00	12		
5	powyżej 3,00 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	10		
WSKAŹNIK SZYBKIEJ PŁYNNOŚCI (Aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne) - zapasy) / (Zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe)				
Lp.	**PRZEDZIAŁY WARTOŚCI**	**OCENA**	0,29	**0**
1	poniżej 0,50	0		
2	od 0,50 do 1,00	8		
3	powyżej 1,00 do 2,50	13		
4	powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	10		

Wskaźnik bieżącej płynności określa zdolność podmiotu do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych.

Wskaźnik szybkiej płynności określa zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi.

Wskaźnik bieżącej płynności jak również wskaźnik szybkiej płynności kształtują się na poziomie 0,30 i 0,29 punktów, poniżej przyjętych wartości optymalnych. Powoduje to trudności w spłacie zobowiązań krótkoterminowych. Powyższy stan jest bezpośrednio związany z ponoszeniem przez

Szpital wydatków przekraczających poziom uzyskiwanych wpływów z tytułu realizacji kontraktu z NFZ.

1.1.3. Wskaźniki efektywności

Wskaźnik rotacji należności (w dniach) określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie należności za świadczone usługi. Im wyższy poziom wskaźnika, tym podmiot ma większe trudności ze ściągalnością swoich należności, co może obniżyć zdolność do terminowego regulowania zobowiązań.

Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) określa okres, jaki jest potrzebny podmiotowi do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudnościach podmiotu w regulowaniu swoich bieżących zobowiązań.

<table>
<tr><th colspan="3">WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI</th><th>WARTOŚĆ WSKAŹNIKA</th><th>OCENA PODMIOTU</th></tr>
<tr><td colspan="5">WSKAŹNIK ROTACJI NALEŻNOŚCI (W DNIACH)
(Średni stan należności z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)) / (Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów)
gdzie średni stan należności z tytułu dostaw i usług to suma tych należności na koniec poprzedniego roku obrotowego i na koniec bieżącego roku obrotowego podzielona przez 2</td></tr>
<tr><td>Lp.</td><td>PRZEDZIAŁY WARTOŚCI</td><td>OCENA</td><td rowspan="5">37</td><td rowspan="5">3</td></tr>
<tr><td>1</td><td>poniżej 45 dni</td><td>3</td></tr>
<tr><td>2</td><td>od 45 dni do 60 dni</td><td>2</td></tr>
<tr><td>3</td><td>od 61 dni do 90 dni</td><td>1</td></tr>
<tr><td>4</td><td>powyżej 90 dni</td><td>0</td></tr>
<tr><td colspan="5">WSKAŹNIK ROTACJI ZOBOWIĄZAŃ (W DNIACH)
(Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)) / (Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów)
gdzie średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług to suma tych zobowiązań na koniec poprzedniego roku obrotowego i na koniec bieżącego roku obrotowego podzielona przez 2</td></tr>
<tr><td>Lp.</td><td>PRZEDZIAŁY WARTOŚCI</td><td>OCENA</td><td rowspan="4">17</td><td rowspan="4">7</td></tr>
<tr><td>1</td><td>do 60 dni</td><td>7</td></tr>
<tr><td>2</td><td>od 61 dni do 90 dni</td><td>4</td></tr>
<tr><td>3</td><td>powyżej 90 dni</td><td>0</td></tr>
</table>

Wskaźnik rotacji należności obniżył się o 1 punkt w porównaniu do roku poprzedniego i wynosi 37 dni, natomiast wskaźnik rotacji zobowiązań obniżył się o 2 punkty w odniesieniu do roku 2024 i wynosi 17 dni. Oba wskaźniki efektywności są na zadawalającym poziomie. Wskaźnik rotacji należności na poziomie 37 dni, informuje o dobrej ściągalności należności przez Szpital. Z kolei wskaźnik rotacji zobowiązań kształtuje się na poziomie 17 dni, co wskazuje na średni poziom okresu regulowania zobowiązań krótkoterminowych. Szpital dokłada wszelkich starań aby zminimalizować czas spłaty swoich zobowiązań.

1.1.4. Wskaźniki zadłużenia

Wskaźnik zadłużenia aktywów (%) informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność finansową podmiotu.

Wskaźnik wypłacalności określa wielkość funduszy obcych przypadającą na jednostkę funduszu własnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań.

WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA			WARTOŚĆ WSKAŹNIKA	OCENA PODMIOTU
WSKAŹNIK ZADŁUŻENIA AKTYWÓW (%) (Zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania) x 100% / Aktywa razem				
Lp.	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI	OCENA		
1	poniżej 40%	10		
2	od 40% do 60 %	8	78,87 %	3
3	powyżej 60% do 80%	3		
4	powyżej 80%	0		
WSKAŹNIK WYPŁACALNOŚCI (Zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania) / Fundusz własny				
Lp.	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI	OCENA		
1	od 0,00 do 0,50	10		
2	od 0,51 do 1,00	8	-1,90	0
3	od 1,01 do 2,00	6		
4	od 2,01 do 4,00	4		
5	powyżej 4,00 lub poniżej 0,00	0		

Wskaźnik zadłużenia aktywów wskazuje, że w roku 2025 majątek Szpitala w 78,87 % finansowany był kapitałem zewnętrznym. Należy podkreślić, iż Szpital włada mieniem Skarbu Państwa.

Wskaźnik wypłacalności jest na poziomie -1,90 poniżej zera jest wynikiem wyższej dynamiki zobowiązań w stosunku do wzrostu ujemnego funduszu własnego, który jest efektem osiągniętej straty finansowej.

1.2. Ocena wskaźnikowa sytuacji ekonomiczno – finansowej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej

TABELA PODSUMOWUJĄCA WYNIKI OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ			
Grupa	**Wskaźniki**	**Wartość wskaźnika**	**Ocena**
1. Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności netto (%)	-9,10 %	0
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	-7,31 %	0
	3) wskaźnik zyskowności aktywów (%)	-12,80 %	0
		1. Razem:	**0**
2. Wskaźniki płynności	1) wskaźnik bieżącej płynności	0,30	0
	2) wskaźnik szybkiej płynności	0,29	0
		2. Razem:	**0**
3. Wskaźniki efektywności	1) wskaźnik rotacji należności (w dniach)	37	3
	2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	17	7
		3. Razem:	**10**
4. Wskaźniki zadłużenia	1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	78,87 %	3
	2) wskaźnik wypłacalności	-1,90	0
		4. Razem:	**3**
		Łączna wartość punktów	**13**

1.3.Podsumowanie analizy sytuacji ekonomiczno – finansowej podmiotu leczniczego za 2025 rok

Wskaźniki efektywności, tj. rotacji należności i zobowiązań, których ocena jest pozytywna wskazują na terminowe regulowanie płatności zarówno przez kontrahentów jak i Szpital, jednak w odniesieniu do sytuacji Szpitala, jest to wynikiem przesunięcia „kredytowania" działalności z krótkoterminowego na długoterminowe poprzez zawarcie układów ratalnych, oraz pożyczek.

Wskaźniki zyskowności Szpitala jednoznacznie wskazują na deficytowość jego działalności. Wskaźniki płynności i zadłużenia wskazują na problemy z wypłacalnością i obsługą bieżącego zadłużenia Szpitala.

Poniesiona w 2025 roku strata w wysokości 14.561.475,10 zł jak i straty z lat poprzednich powodują, że wskaźniki rentowności przyjmują wartość ujemną i potwierdzają fakt braku zyskowności Szpitala. Realnie ponoszone przez Szpital koszty realizacji świadczeń medycznych nie znajdują pełnego pokrycia w ich wzroście. Łączne przychody w roku 2025 wynosiły 159.975.334,50 zł i w porównaniu do roku poprzedniego wzrosły o 11,55%, natomiast koszty ogółem wyniosły 153.870.134,27 zł i wzrosły o 13,43%.

Rokrocznie największą pozycją kosztów w rachunku zysków i strat stanowią wydatki poniesione na wynagrodzenia pracowników. Wynagrodzenia osobowe w wysokości 113.253.522,09 zł i wynagrodzenia bezosobowe w wysokości 365.239,26 zł są wynikiem poziomu zatrudnienia zgodnie z wymaganiami kadrowymi stawianymi przez NFZ. Poniesione przez Szpital łączne koszty wynagrodzeń pracowników w kwocie 113.618.761,35 zł stanowią 65,10% wszystkich kosztów, a ich udział w całości przychodów wynosi 71,02%.

Co roku odnotowujemy wzrost cen z tytułu dostaw i usług, który niestety nie jest w pełni pokrywany w ramach wyceny świadczeń przez NFZ. Szpital nie jest w stanie zapewnić bilansowania swojej działalności. Zwiększenie poziomu zewnętrznego finansowania przez płatnika świadczeń jak również optymalizacja zarządzania i controllingu kosztów jest w stanie ograniczyć negatywne skutki braku bilansowania działalności Szpitala. Wysoki udział kosztów stałych w kosztach operacyjnych jest specyficzny dla prowadzonej działalności o profilu psychiatrycznym i leczenia uzależnień. Należy zaznaczyć, że usługi świadczone przez Szpital to leczenie i rehabilitacja oraz zapewnienie opieki medycznej, co niestety wiąże się z bardzo wysokimi kosztami.

2. PROGNOZA SYTUACJI EKONOMICZNO – FINANSOWEJ NA KOLEJNE TRZY LATA OBROTOWE (2026, 2027 i 2028) WRAZ Z OPISEM PRZYJĘTYCH ZAŁOŻEŃ

2.1. Opis przyjętych założeń makroekonomicznych i mikroekonomicznych z uwzględnieniem ich wpływu na projekcję dotyczącą sprawozdań finansowych w latach objętych prognozą

Prognozy ekonomiczne na rok 2026 są zgodne z Planem finansowym zaopiniowanym Uchwałą Rady Społecznej nr 16/2025 z dnia 10.12.2025 r. Plany na kolejne lata 2027-2028 oparte są na następujących założeniach:

2.1.1. W ramach restrukturyzacji finansowej

Od 2025 roku oszczędność kosztów energii cieplnej oraz elektrycznej jako efekt termomodernizacji pawilonów szpitalnych XVI, XVII, Apteki, modernizacji Kotłowni oraz zabudowy instalacji fotowoltaicznej i pompy ciepła na potrzeby c.w.u. W ramach restrukturyzacji kosztów działalności planowana jest optymalizacja kosztów energii elektrycznej przy zastosowaniu odnawialnych źródeł energii (m.in. fotowoltaika) oraz kogeneracji umożliwiającej wytwarzanie energii elektrycznej i cieplej z jednego źródła energii w ramach zintegrowanego systemu.

2.1.2. W zakresie planu restrukturyzacji kadrowo - operacyjnej

W celu optymalizacji kosztów przeprowadzono szereg analiz zarówno w zakresie działalności podstawowej jak i pomocniczej medycznej oraz niemedycznej. W ramach czynionych oszczędności, pomimo zwiększonego zakresu prac, będącego niejednokrotnie wynikiem wejścia przepisów prawa zatrudnienie pracowników administracji, których stan został doprowadzony do minimum m.in. poprzez łączenie funkcji, stanowisk, zadań - do granic umożliwiających poprawne funkcjonowanie poszczególnych obszarów działalności pomocniczej Szpitala. W ramach działań naprawczych zakłada się również korzystanie z umów rezydenckich oraz stażowych z Urzędem Pracy.

2.1.3. Plan restrukturyzacji operacyjnej w zakresie działalności medycznej zakłada:

Działania jakie Szpital zamierza podjąć w celu zwiększenia finansowania realizowanych świadczeń zdrowotnych oraz poprawy sytuacji finansowej oddziałów szpitalnych są:

- zwiększenie pojemności oddziału psychiatrii sądowej o podstawowym zabezpieczeniu o dodatkowych 30 łóżek,
- uruchomienie z dniem 01.05.2026 Centrum Zdrowia Psychicznego w mieście Żory.

Prognozę sprawozdawczości finansowej na lata 2026-2028 sporządzono w oparciu o następujące założenia:

1) Dla roku 2026 przyjęto wartości wynikające z Planu finansowego na rok 2025 (uchwala nr 16/2025 z dnia 10.12.2025 r.);
2) Dla lat 2026-2027 prognozę przychodów i kosztów wykonano z uwzględnieniem:

2.1 planowanych dotacji,
2.2 planowanych działań w zakresie rozwoju usług przy progresie wartości kontraktu z NFZ i pozostałych przychodów ze sprzedaży usług, tj.:

a) wzrost przychodów ze sprzedaży poprzez zwiększenie wartości kontaktu z NFZ jak również wzrostu ryczałtu z NFZ dot. Centrum Zdrowia Psychicznego,
b) wzrost przychodów ze sprzedaży poprzez:
– poszerzenie bazy łóżkowej na psychiatrii sądowej o podstawowym zabezpieczeniu o 30 łóżek;

c) wzrost przychodów ze sprzedaży poprzez:
- uruchomienie z dniem 01.05.2026 Centrum Zdrowia Psychicznego w mieście Żory.

2.3 przepisów prawa dotyczących wzrostu płac, z uwzględnieniem dodatkowego zatrudnienia kadry niezbędnej do realizacji zaplanowanego zakresu świadczonych usług,
2.4 indeksacji o wskaźnik inflacji,
2.5 planowanych inwestycji i zakupów,
2.6 kosztów podwykonawstwa usług zdrowotnych niezbędnych dla Centrum Zdrowia Psychicznego,
2.7 kosztów obsługi zadłużenia

2.2. Prognoza rachunku zysków i strat na lata 2026- 2028

Wyszczególnienie	PROGNOZA NA LATA:		
	2026	2027	2028
A. Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	**153 935 000,00**	**160 589 000,00**	**166 991 000,00**
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów	153 006 000,00	159 656 000,00	166 055 000,00
w tym: sprzedanych NFZ	141 935 000,00	156 311 750,00	163 548 061,75
II. Zmiana stanu produktów			
III. Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki			
IV. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	929 000,00	933 000,00	936 000,00
B. Pozostałe przychody operacyjne	**8 500 000,00**	**8 292 000,00**	**8 331 000,00**
I. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		0,00	0,00
II. Dotacje, darowizny	500 000,00	300 000,00	300 000,00
III. Inne przychody operacyjne	8 000 000,00	7 992 000,00	8 031 000,00
C. Przychody finansowe	**250 000,00**	**196 000,00**	**250 000,00**
w tym: odsetki	250 000,00	196 000,00	250 000,00
D. Razem przychody	**162 685 000,00**	**169 077 000,00**	**175 572 000,00**
E. Koszty działalności operacyjnej	**167 191 500,00**	**172 555 000,00**	**175 656 000,00**
I. Amortyzacja	8 341 500,00	5 953 000,00	5 703 000,00
II. Zużycie materiałów i energii	10 288 000,00	10 082 000,00	10 031 000,00
III. Usługi obce	7 740 000,00	7 585 000,00	7 547 000,00
IV. Podatki i opłaty	2 400 000,00	2 304 000,00	2 295 000,00
V. Wynagrodzenia	112 000 000,00	118 720 000,00	122 281 000,00
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	25 362 000,00	26 883 000,00	26 779 000,00
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	350 000,00	339 000,00	336 000,00
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	710 000,00	689 000,00	684 000,00
F. Pozostałe koszty operacyjne	**425 000,00**	**438 000,00**	**430 000,00**
I. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		0,00	0,00
II. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	25 000,00	23 000,00	20 000,00
III. Inne koszty operacyjne	400 000,00	415 000,00	410 000,00
G. Koszty finansowe	**2 800 000,00**	**1 900 000,00**	**1 800 000,00**
w tym: odsetki	2 800 000,00	1 900 000,00	1 800 000,00
H. Razem koszty	**170 416 500,00**	**174 893 000,00**	**177 886 000,00**
I. Wynik finansowy - Zysk/Strata (brutto)	**-7 731 500,00**	**-5 816 000,00**	**-2 314 000,00**
J. Podatek dochodowy			
K. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)			
L. Wynik finansowy - Zysk/Strata (netto)	**-7 731 500,00**	**-5 816 000,00**	**-2 314 000,00**

2.3. Prognoza bilansu na lata 2026 - 2028

Wyszczególnienie	PROGNOZA NA LATA:		
	2026	2027	2028
Aktywa ogółem	**95 749 500,00**	**80 824 220,00**	**71 549 500,00**
A. Aktywa trwałe	77 300 000,00	63 005 500,00	51 349 500,00
w tym: długoterminowe aktywa finansowe	0	0	0
B. Aktywa obrotowe, w tym:	18 449 500,00	17 818 720,00	20 200 000,00
I. Zapasy	1 550 000,00	1 218 720,00	1 100 000,00
II. Należności krótkoterminowe	9 599 500,00	9 500 000,00	10 900 000,00
III. Inwestycje krótkoterminowe	7 200 000,00	7 000 000,00	8 100 000,00
w tym: środki pieniężne w kasie i na rachunku	7 200 000,00	7 000 000,00	8 100 000,00
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	100 000,00	100 000,00	100 000,00
Pasywa ogółem	**95 749 500,00**	**80 824 220,00**	**71 549 500,00**
A. Kapitał własny	**-59 584 419,86**	**-65 400 419,86**	**-67 714 419,86**
I. Kapitał (fundusz) podstawowy	14 583 436,54	14 583 436,54	14 583 436,54
II. Kapitał (fundusz) zapasowy	0	0	0
III. Zysk (strata) z lat ubiegłych "+" lub "-"	-66 436 356,40	-74 167 856,40	-79 983 856,40
IV. Zysk (strata) netto "+" lub "-"	-7 731 500,00	-5 816 000,00	-2 314 000,00
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	**155 333 919,86**	**146 224 639,86**	**139 263 919,86**
I. Rezerwy na zobowiązania	23 000 000,00	22 500 000,00	22 000 000,00
II. Zobowiązania długoterminowe	16 350 000,00	14 550 000,00	12 150 000,00
w tym: kredyty i pożyczki	16 350 000,00	14 550 000,00	12 150 000,00
inne zobowiązania finansowe	0	0	0
III. Zobowiązania krótkoterminowe w tym:	**46 671 000,00**	**40 854 309,00**	**37 430 034,84**
1) Kredyty i pożyczki	4 700 000,00	4 700 000,00	4 000 000,00
2) Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	0
3) Z tytułu dostaw i usług	8 100 000,00	4 500 000,00	4 250 000,00
4) Zaliczki otrzymane na dostawy	0	0	0
5) Zobowiązania wekslowe	0	0	0
6) Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń z tego:	**16 991 000,00**	**15 631 720,00**	**14 412 445,84**
a) podatek od nieruchomości			
b) PFRON	130 000,00	100 000,00	70 000,00
c) ubezpieczenia społeczne (ZUS)	15 261 000,00	14 260 000,00	13 000 000,00
d) Urząd Skarbowy	1 500 000,00	1 200 000,00	1 300 000,00
e) inne	100 000,00	71 720,00	42 445,84
7) Z tytułu wynagrodzeń	7 580 000,00	6 722 589,00	6 672 589,00
8) Inne	8 100 000,00	8 100 000,00	6 895 000,00
9) Fundusze specjalne	1 200 000,00	1 200 000,00	1 200 000,00
IV. Rozliczenia międzyokresowe	**69 312 919,86**	**68 320 330,86**	**67 683 885,02**

2.3.1. Prognoza kształtowania się wielkości zobowiązań wymagalnych w latach 2026 – 2028

Wyszczególnienie	PROGNOZA NA LATA:		
	2026	2027	2028
Zobowiązania krótkoterminowe wymagalne	**0,00**	**0,00**	**0,00**
1) Kredyty i pożyczki	0,00	0,00	0,00
2) Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00	0,00
3) Z tytułu dostaw i usług	0,00	0,00	0,00
4) Zaliczki otrzymane na dostawy	0,00	0,00	0,00
5) Zobowiązania wekslowe	0,00	0,00	0,00
6) Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń z tego:	**0,00**	**0,00**	**0,00**
a) podatek od nieruchomości	0,00	0,00	0,00
b) PFRON	0,00	0,00	0,00
c) ubezpieczenia społeczne (ZUS)	0,00	0,00	0,00
d) Urząd Skarbowy	0,00	0,00	0,00
e) inne	0,00	0,00	0,00
7) Z tytułu wynagrodzeń	0,00	0,00	0,00
8) Inne	0,00	0,00	0,00
9) Fundusze specjalne	0,00	0,00	0,00

W prognozach na lata 2026 – 2028 jednostka założyła, że nie będzie zobowiązań wymagalnych.

2.4. Prognoza wartości wskaźników ekonomiczno – finansowych wraz z podsumowaniem wyników prognozy wskaźnikowej projekcji sytuacji ekonomiczno – finansowej na lata 2026 -2028

TABELA PODSUMOWUJĄCA WYNIKI OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ							
Grupa	**Wskaźniki**	**Wartość wskaźnika**			**Ocena**		
		2026 – prognoza	**2027 - prognoza**	**2028 – prognoza**	**2026 – prognoza**	**2027 – prognoza**	**2028 – prognoza**
1. Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności netto (%)	-4,75%	-3,44%	-1,32%	0	0	0
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	-3,19%	-2,43%	-0,44%	0	0	0
	3) wskaźnik zyskowności aktywów (%)	-7,88%	-6,59%	-3,04%	0	0	0
				1.Razem	0	0	0
2. Wskaźniki płynności	1) wskaźnik bieżącej płynności	0,39	0,43	0,54	0	0	0
	2) wskaźnik szybkiej płynności	0,36	0,40	0,51	0	0	8
				2.Razem	0	0	8
3. Wskaźniki efektywności	1) wskaźnik rotacji należności (w dniach)	30	22	22	3	3	3
	2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	16	14	10	7	7	7
				3.Razem	10	10	10
4. Wskaźniki zadłużenia	1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	89,84%	96,39%	100,4%	0	0	0
	2) wskaźnik wypłacalności	-1,44	-1,19	-1,06	0	0	0
				4. Razem:	0	0	0
				Łączna wartość punktów	**10**	**10**	**18**

2.5. Podsumowanie prognozy

Prognoza Rachunku zysków i strat na lata 2026-2028 wskazuje na stopniowe zmniejszanie poziomu straty finansowej w porównaniu do roku 2025.

Planowany spadek poziomu straty wynika z założeń przeprowadzenia reorganizacji struktury udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz zwiększenia przychodów ze sprzedaży usług. Na poprawę zakładanego wyniku będzie miała również wpływ realizacja planowanych inwestycji.

Zgodnie z danymi wynikającymi z prognoz bilansu analitycznego na sytuację Szpitala istotnie wpływają następujące aspekty:

a) Aktywa trwałe w latach 2026-2028 stanowić będą 78%- ok. 80% całego majątku Szpitala. W zakresie aktywów obrotowych założono, że w 2026 roku będzie to kwota 18.449.500,00 zł w 2027 roku założono spadek o kwotą 630.780,00 zł , a w 2028 roku wzrost o 2.381.280,00 zł. Na stan aktywów obrotowych składają się głownie: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe, w tym środki pieniężne w kasie i na rachunku. Założono wzrost należności krótkoterminowych wynikający ze wzrostu transzy z NFZ za udzielane świadczenia zdrowotne, oraz wzrost inwestycji krótkoterminowych, w tym środków pieniężnych w kasie i na rachunkach bankowych.

b) W pasywach bilansu uwagę zwraca obniżenie kwotowe funduszu własnego co jest rezultatem zaplanowanych strat finansowych oraz niepokrytych strat z poprzednich lat. Udział funduszu własnego w finansowaniu majątku szpitala jest ujemny, przy czym uwagę należy zwrócić na korzystny trend obniżania straty finansowej na skutek zakładanego wzrostu przychodów z NFZ będących pochodną rozwoju usług jak również wzrostu cen za świadczenia zdrowotne finansowane przez NFZ.

c) Poziom zobowiązań długoterminowych i jego trend spadkowy jest wynikiem planowanej spłaty pożyczki zaciągniętej w parabanku BFF Polska S.A.

d) Prognoza kształtowania się wielkości zobowiązań wymagalnych w latach 2026-2028 zakłada brak zobowiązań krótkoterminowych wymagalnych z uwagi na zawarty układ ratalny z ZUS-em.

Zakładany przez Szpital z roku na rok spadek straty finansowej na skutek wyższych wpływów z NFZ i ograniczeń kosztów ma wpływ na analizę wskaźnikową płynności, efektywności i zadłużenia. Wskaźniki zyskowności wykazują ujemne wartości lecz z trendem spadkowym.

3. INFORMACJA O ISTOTNYCH ZDARZENIACH MAJĄCYCH WPŁYW NA SYTUACJĘ EKONOMICZNO – FINANSOWĄ SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ

Szpital ma ogromną trudność w zakresie planowania swojej dalszej działalności w perspektywie kolejnych lat, gdyż brak jednoznacznych perspektyw finansowania opieki psychiatrycznej i uzależnień w przyszłości (NPOZP jest zbyt ogólny).

Zgodnie z NPOZP na lata 2023-2030 jednym z zadań Narodowego Funduszu Zdrowia jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego wszechstronnej i kompleksowej opieki i wsparcia adekwatnych do ich potrzeb.

Na samorządy wojewódzkie natomiast nałożono obowiązek opracowania, we współpracy z samorządami powiatów, dokumentu określającego strategię rozwoju zasobów ochrony zdrowia psychicznego z uwzględnieniem map potrzeb zdrowotnych w zakresie CZP i wspieranie wdrażania planu umiejscowienia CZP zapewniających kompleksową opiekę zdrowotną nad osobami z zaburzeniami psychicznymi na terenie województwa, w tym poprzez stymulowanie zmian w strukturze podmiotów wykonujących działalność leczniczą, dla których podmiotem tworzącym jest samorząd województwa.

Wytyczne określające kierunki rozwoju psychiatrii zawarte zostały w następujących dokumentach:

1. Regionalna Polityka Zdrowia Województwa Śląskiego 2030 przyjętą Uchwałą nr 35/299/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 22.12.2021 r. Do grupy projektów zaliczono m.in.:

   ŚLĄSKA PSYCHIATRIA NOWOCZESNA I PRZYJAZNA – ochrona i wzmocnienie systemu lecznictwa psychiatrycznego dzieci i młodzieży oraz dorosłych – priorytetowych świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, szpitalnych, w tym sądowych na rzecz pacjentów wobec których zastosowano środek zabezpieczający w postaci detencji oraz długoterminowych), poprzez m.in. inwestycje w monoprofilowe szpitale psychiatryczne w zakresie zapewnienia przepustowości systemu, wielostronnej opieki zdrowotnej, sprawności i efektywności oraz nowoczesności leczenia:
   - modernizację stacjonarnej i niestacjonarnej infrastruktury lecznictwa psychiatrycznego, w celu rozwoju bazy klinicznej oraz naukowo-dydaktycznej wspomagającej kształcenie kadr medycznych,
   - stworzenie infrastruktury oddziałów psychiatrii sądowej, w tym oddziałów psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu - odpornej na sytuacje kryzysowe (epidemiczne i klimatyczne),
   - rozwój bazy opieki długoterminowej,
   - budowa infrastruktury innowacyjnych metod i rozwiązań technologicznych oraz przyjaznej, odpowiadającej współczesnym oczekiwaniom chorych i ich rodzin/opiekunów infrastruktury lokalowo - sprzętowej wspomagającej: realizację specjalistycznych programów i terapii, skuteczną rehabilitację i terapię leczenia zaburzeń psychiatrycznych, terapię uzależnień od alkoholu oraz uzależnień behawioralnych – opiekę medyczną skoncentrowaną na pacjencie i jego potrzebach, a także stworzenie nowoczesnej bazy żywienia szpitalnego i wprowadzenie diety jako elementu systemu wzmocnienia leczenia depresji, schorzeń somatycznych oraz innych zaburzeń psychicznych,
   - stworzenie na terenie wojewódzkich szpitali psychiatrycznych izb pamięci lecznictwa psychiatrycznego w celu zachowania historycznego dziedzictwa regionu,
   - udokumentowania zmian zachodzących w sposobie leczenia, a także udokumentowania roli szpitali w życiu i rozwoju miast (m.in. w Rybniku, Lublińcu).

   Głównymi źródłami finansowania działań realizowanych w ramach Regionalnej Polityki Zdrowia będą środki finansowe pochodzące od jednostek samorządu terytorialnego, w tym Samorządu Województwa Śląskiego, z NFZ, z budżetu Państwa oraz Unii Europejskiej.

2. Plan transformacji dla województwa śląskiego na lata 2022-2026 zatwierdzony przez Ministra Zdrowia, podanym do wiadomości przez obwieszczenie Wojewody Śląskiego w dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego zawierającą m.in. transformację dotyczącą opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień. Plan transformacji zawiera rekomendację dedykowaną m.in. do tut Szpitala w zakresie: Zapewnienia dostępności do stacjonarnej opieki psychiatrycznej poprzez dostosowanie liczby łóżek w związku ze wzrostem liczby osób leczonych z powodu zaburzeń psychicznych oraz prognozami

przewidującymi utrzymanie się tego wzrostu w przyszłości. Zapewnienie chorym dostępu do kompleksowej i zintegrowanej opieki zdrowotnej poprzez tworzenie licznych form opieki poza szpitalnej.

Wieloletnie starania o uczestnictwo w programie pilotażowym w centrach zdrowia psychicznego zakończyły się powodzeniem – pod auspicjami Szpitala działają CZP obejmujące opieką mieszkańców miasta Rybnik i powiatu rybnickiego. W maju 2026 uruchomiono czwarte CZP obejmujące opieką mieszkańców miasta Żory i okolic. Utworzone Centra Zdrowia Psychicznego są odpowiedzią na zapotrzebowanie rynkowe w zakresie kompleksowych usług z zakresu opieki psychiatrycznej.

Reasumując, pomimo działań zmierzających do poprawy sytuacji opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień w kraju, a tym samym mogących pozytywnie wpłynąć na kondycję finansową Szpitala pojawia się szereg istotnych zagrożeń, które z kolei mogą rzutować na zaplanowane działania w zakresie restrukturyzacji finansowo-operacyjnej. Wśród tych zagrożeń, wypływających z otoczenia zewnętrznego, wskazać należy:

- Niedoszacowanie wyceny niektórych świadczeń zdrowotnych finansowanych przez NFZ, brak refundacji kosztów transportu medycznego oraz ratowników medycznych;
- Zmiany w przepisach prawa, rzutujące na progres kosztów operacyjnych, w tym w szczególności kosztów materiałów i energii, usług obcych, kosztów wynagrodzeń pracowników i pochodnych płac wynikające z: ustawy z dnia 8.06.2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych, ustawy z dnia 5.07.2018r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (dot. wynagrodzeń pielęgniarek i lekarzy) oraz ustawy z dnia 10.10.2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz rozporządzeń wykonawczych do ustawy, jak również ustawy z dnia 04.10.2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych PPK. Wskazać należy, że wzrosty wynikające z ww. przepisów nie są w całości finansowane przez Płatnika, co powoduje, że Szpital pokrywa wynikłe różnice ze środków własnych.

Należy podkreślić, iż poza w/w zagrożeniami na kondycję finansowo – ekonomiczną Szpitala ma wpływ sytuacja makro ekonomiczna kraju między innymi powodująca wzrost cen.

Szpital zakwalifikował się do programu inwestycyjnego pod nazwą „Modernizacja i rozbudowa Centrum Psychiatrii Sądowej oraz utworzenie Centrum Psychiatrii Dzieci i Młodzieży w Klinicznym Szpitalu Psychiatrycznym SPZOZ w Rybniku. Podpisana umowa dotacji celowych obejmuje lata 2026- 2029.

Dyrektor Szpitala

Joachim Foltys